

Kis

LÁRT

IRODALMI FOLYÓIRAT

NÉMETH DEZSŐ

Áldozókehely

A bal melleden tetkózva
felragyog valami ismeretlen –
színek

cirádák

szentelt csillagok:
úszkál a szíved áldozókehelyben

A valami alól kiáradt valami –
sűrű álomszerű anyag folyik a szádba:

*„aut vincere, aut mori”
az áldatlan világ kiáltása

** vagy győzni vagy meghalni*

2016/5 117.szám

Kis LÁRT az INTERNETEN! www.kislant.hu

Németh Dezső

Holdszemed

Leomló falakra mered
ráfekszik az omladékra
hatalmassá növő szemed
telihold alakja

Ha már a messze is reped
rian a horizont alja
és belém zuhog holdszemed
éje virradatra

Érkezik egyre érkezik
a mondhatatlanság megint
a szó lefog – a szó repít
madárszárnyak szerint

*Ars amandi

Olyan volt a keble: kőkemény
szemembe világított bele
szentségtartóedénye megnyílt
de a szentsége
nem volt vele

**a szerelem művészete*

Üvegkelyhek

Kötelek szorítottak át
de a semmi ragyogó kövei között
megtaláltad szíved üvegdarabját
és most kitárulkozol

Üvegkelyhek a kebleid
valakik jönnek és kiisszák borod
és megrészedve
csak merik –
csak merik mámorod

Szabadulás

Még ez nem agónia. Csak széthullsz
a balkonon. Légekondis szobád menedék;
akár egy zárda kőfala. Zsugori esték,
s emléktörmelék cipeli álmodat haza.
De galambok turbékolnak, és érzékeid
nyitott sebként bevézzenek, akár a
jézusi szegek átütő indulata.

Alkonykabátod vedd magadra és menj,
ha átvilágít tagjaidon a hold, ne félj!
Áttetsző mindened alatt, még vergődnek
a madarak, de ledőlnek előtted a falak,
és köteleket old a telihold,
és szívedhez szelídül az ég.

Hőség és tűz

Hőség és tűz
világít a nyár
Tudod-e még a sütő nyársat?
Pirult sikoly a számon
Isten sem tudja
mi marad

Ekkor szerettem volna sírni
nem akartam ezt
de tudtam
hogy pőrén megjelenysz titokban
a bordarácsaim alatt

Tudtam mindent és semmit
a távont és közelt egyaránt szerettem
ahol elégetve véltem
elképzelt tested porát

Radmila Markovic

A szeretet bére

Hetente egyszer vagy kétszer Dani unokámmal megyünk Verbászra, ahol arcáról a bakteriális fertőzés által keletkezett hólyagocskákat égetik le.

Húsvét előtt pár nappal volt időpontunk. Én vittem Danikámat a kórházba, mert az anyja, apja dolgozott.

Odafelé nem igen beszélgettünk, hagytam a gyereket pihenni, fáradt és álmos volt. Amikor megérkeztünk, tíz perc sem telt el, és bemehettünk az orvosnőhöz.

Igazán kedves doktornő kezeli az unokám arcát. Leültette őt az ágyra, és szerintem folyékony aszottal kezdte sütögetni a homlokán levő apró dudorokat. Ott álltam az ágy mellett és láttam, amint Danika arca sápadni kezdett, összeszorult a szája, görcsösen szorította az ágy szélét, teste megfeszült, mint az íj. Tekintetünk találkozott, azt akartam mondani: „tarts ki kisfiam, mindjárt vége lesz”. Éreztem tekintetében a panaszt, és tudtomra adta: „nagyon fáj mamám”.

Ekkor a doktornő szólalt meg:

– Tudom, ez fájdalmas, az aprókat sokkal nehezebb eltüntetni, mint a nagyobbakat. Elégedetlen vagy az eredménnyel? Én is, de ahhoz képezt, amikor elkezdtük, van haladás.

– Elégedetlen vagyok – mondta Danika halkán.

– Mára elég lesz! Az ünnepek utáni csütörtökön vagy pénteken jöjjenek ismét – utasított bennünket a doktornő.

Elköszöntünk és kimentünk a rendelőből.

Meredek lépcsőn haladtunk lefelé. Danika megfogta a karomat.

– Vigyázz mamám, le ne ess!

Ugyan már, velem törődik, neki meg fájdalmai vannak.

– Fáj még mindig kisfiam?

– Fáj.

– Tudom gyerekem, de majd lassan csökken a fájdalom.

Kiértünk az épületből, ahol a fűben apró pici vadvirágok nyíltak, a szirmaik a kamillára emlékeztetnek.

Lehajolt Danika, szótlánul letépett egy szálát. Szeretetet sugárzó lényével nyújtotta nekem, majd kétrét görnyedt, hogy pusztit nyomhasson az arcomra, és szó nélkül, gyengéden a kezembe helyezte a fehér virágszálát.

Fogtam a vadvirágot, felcsillant a szemem, betűztem a kabátom gomblyukába. Én sem szóltam semmit.

Egymásra néztünk mosolyogva.

Danika megfogta a kezemet, és vezetett a parkoló felé.

Radmila Markovic

Két kezem

Szorosan tartom
a kezemben,
mindég tudtam,
vagy reméltem
vidám mosoly lesz
arcom dísze,
boldogan lépkedek
a felkelő Nap elébe.

Az, amit szorosan
tartok a kezemben,
a szívemnek
a legismerősebb:
gyermekkorom,
testvéri szeretet,
gondos, szigorú,
de meleg, biztos
családi fészek.

Szokatlanul tört rám
a legerősebb, a
mindent elsöprő
anyai szeretet,
szorosan tartom
ma is a kezemben,
amíg élek el nem
engedem, mert a
szívemből nőtt ki
mindkét kezem.

*

Botos Ferenc

Botlatókő

földbe ütötték
jéghideg szegekkel
koromszín égre
emlékező jel

Őszi szonáta

hulló vízcseppek
kottáznak tiszta hangzást
hajnali erdőn

lombok zenéje
egyszólamú a széllel
a többi már csend

már őszi szegfű
virít a réten: szólj hát
tücsökrekvim

ködből, levélből
elevenedő sóhaj
késő őszi szél

Hegedűs a háztetőn

jég tiszta színek: hegedű
jajdul a hamucsendben
tarkón lőnek, megérkezel
kék angyal száll a célkeresztben

SOÁ

/Kertész Imre emlékezete/

hallgat a csend: hajts
fejet újra és újra
a Semmi előtt

T. Ágoston László

Macskaszemmel

Mielőtt hozzánk került volna Durci, többen is figyelmeztettek bennünket, hogy jobb, ha előre kicseréljük a kárpitozott bútorainkat valamilyen szilárdabb felületűre, mert a macska karmai rövid időn belül kis bolyhos utacskákat marnak benne.

Magyarán mondvá hamarosan kidobhatjuk az egészet. Csak hallgattuk ezeket a rosszindulatú megjegyzéseket, és legyintettünk rájuk. Már csak azért is, mert ki volt az, aki e nézeteket terjesztette? Természetesen Maris néni, a szomszédasszonyunk, Morzsi kutya gazdája, aki eredendően gyűlöli a macskákat.

- De ha mindenáron ragaszkodtok ahhoz a szőrpamacshoz - mondta - menjetek el a bizományi áruházba. Ott még talán találtok eredeti alumínium csőbútort. Annak nem árt a macskakarom. Legföljebb csikorog rajta...

Szaktanácsot kértünk az állatkereskedőtől, konzultáltunk neves macskatenyésztőkkel. Többnyire csak hümmögtek, de mindegyiknek volt valami korszakalkotó ötlete, amivel le lehet kötni a cica figyelmét. Valamennyit meghallgattuk, aztán megnéztük a pénztárcánkat. Elmentem a barkács áruházba, vettem egy méteres lécet, meg három méter spárgát és olyan kaparófát csináltam belőle, hogy Durci napokig gyönyörködött benne. Föl is szereltem a falra, az almos ládája mellé. Nagy érdeklődéssel nézegette, aztán rám emelte két csillogó szemét, és nekieresztette karmait a fotel karfájának. Körbe tornázott rajta, aztán a szőnyeg közepén fejezte be

talajgyakorlatát. Csak bámultunk egymásra a feleségemmel, és a végén kissé keserű mosollyal jutalmaztuk a cica produkcióját. Nem úgy Maris néni.

- Le kell vágatni a karmait - javasolta.
- Akkor legalább a Morzsi kámban se tehet kárt ez a fenevad. Ismerek egy...

Nem tudta befejezni a mondatot, mert olyan csúnyán néztem rá, hogy nagyon gyorsan becsukta az ajtót.

- Ne is törődj vele, szívem - mondtam - majd én rászoktatom a kaparófára.

Közel tíz év telt el azóta. A kaparófát egy lakásfelújítás alkalmával kidobtuk. Durci azóta is minden reggel a fotelban kezdi a reggeli tornagyakorlatát és a szőnyeg közepén fejezi be. A minap egyik ismerősünk ajánlott egy kárpitos mestert, aki elfogadható áron áthúzná a bútorainkat. No, igen, de vajon Durcinak is tetszene az új szövet színe?

Annak idején azzal kezdtük a cicagazda tevékenységünket, hogy elvittük őt az állatorvoshoz. A doki megvizsgálta, beadta a szokásos oltásokat, kiállította az oltási könyvecskéjét, amivel évente jelentkeznie kell vizsgálatra. Volt egy kis karkosarunk, a nejem varrt rá egy huzatot, abban vittük az orvoshoz. Nem is volt vele gond, amíg belefért. Igaz, kissé furcsán néztek ránk a váróban üldögélő gazdik, mert a sok csi-csás kalitka, meg utazó láda között vidékiesnek tűnt a mi nagyanyámtól örökölt karkosarunk, de Durci szívesen elheverészett benne, és abban reménykedtünk, hogy legközelebb más gazdikkal ülünk majd egy sorban.

A mi cicánk azonban szépen fejlődött, és egy napon arra lettünk figyelmesek, hogy már nem fér el a kosárban. Nincs más

hátra, valamiféle új cicahordó kosarat kell szereznünk. Egyik nap éppen valamiféle váratlan pénzhez jutottunk, s még azon nyomban, a vacsoránál elhatároztuk, hogy Durci új kosarára költjük. Másnap elkezdtük járni a boltokat Durci-kosár ügyben. Volt ott a színes műanyag kosártól a csavart fémpálcás ládacsodáig minden. Kisebb, nagyobb, olcsóbb, drágább, de egyik se tűnt igazi Durci-kosárnak. Szombaton elmentünk a bolhapiacra hátha ott találunk valami nekünk tetsző különlegességet. Volt. Ilyen is volt, olyan is volt, mégis üres kézzel tértünk haza. Végül egyik délután lelkendezve telefonált a feleségem.

- Gyere gyorsan, megtaláltam. Hozzál pénzt is, mert nincs nálam elég!

-Hol vagy, és mit találtál meg? - kérdeztem vissza értetlenül.

- Ejnye, hát a Durci-kosarat.

- Ja, az más. Azonnal indulok.

Rohantam a piacra, mert ott várt a feleségem a végre megkerült, párját ritkító cicahordó kosárral. Valóban szép, és egyedi darab volt az a kosár. Mit kosár? Igazi cica palota. Olyan kerek, csúcsos alakja volt, mint a görögkeleti templomok hagymakupolájának, de volt benne valamiféle kínai forma is. Fűzfavesszőből fonta az a kis töpörödött öregember, aki a piactér sarkán ült vele, meg néhány vesszőkosárral. Barnára volt lakkozva a vessző, és az oldalán volt egy fekete fémpálcából hajlított, kerek ajtó. Nem is volt belőle több, csak az az egy. Az öreg már éppen menni készült, amikor meglátta a feleségem. Rögtön le is előlegezte, nehogy más elvigye, mire odaérek. Amint meglátam, szó nélkül nyúltam a zsebembe és fizettem.

Nagy örömmel vittük haza az új, gyö-

nyörúséges Durci-kosarat, és letettük a szoba közepére. A mi cicánk meg körbeszagolgatta, megvizsgálgatta, mint mindent, ami új volt a környezetében, aztán leült mellé, és kérdően nézett rám.

- A tiéd, Durci pajtás - magyaráztam neki, és megmutattam, hol kell bebújni. Ő meg csak nézett rám értetlenül, és lefeküdt a régi kosár mellé.

- No, de Durci pajtás! - próbálkoztam újra, és igyekeztem közelebb terelni. - Ez a te új, csicsás kosarad. Ilyen szép mobil házikója egyetlen cicának sincs hetedhét orvosi váróban sem. Becsüld meg, légy büszke rá!

Nem hatották meg a szavaim, maradt a réginél.

- Ugyan, hagyd! - legyintett rá a feleségem. - A kaparófa se kellett neki, a kosarat se fogadja el. Látod, konzervatívabb ez, mint az angol parlament...

Hanem azért mégis csak modern cica a mi Durcink. A dörgéstől és villámlástól általában félnek az állatok. Még a Maris néni Morzsija is. Az idén szilveszterkor például már este hat órakor bebújt az ágy alá, és ott reszketett másnap délig, míg el nem ült a petárdák, meg a rakéták zaja. Nem is beszélve a trombitákról, mert azt még napokig fújták a szomszéd gyerekek.

Mi is felkészültünk rá, hogy a cicánkat meg kell védeni a zaklatástól. A szekrény sarkában készítettünk neki pihepuha fészket, ahová elbújhat. Meg is tette egészen estig, míg föl nem röpítették az első tűzijáték rakétát. Akkor aztán kitörölte a szeméből az álmot, fölugrott az ablakpárkányra, és csillogó szemmel bámulta az ezer színben villogó eget. Még vidáman nyaffantott is hozzá.

- Valami baja lehet ennek a macskának
- mondtam a feleségemnek. - Nyilván
megbolondult hogy ennyire élvezi a tűzi-
játékot...

- Ugyan, apukám, nincs ennek semmi
baja - mondta nevetve. - Ő egy tízéves
kislány. Ismerkedik a világgal, ennyi az
egész.

No, igen, én meg ehhez képest egy vén
kandúr vagyok...

Azóta ha megdördül az ég, és villámok
szántják az eget, kérés nélkül megyek ajtót
nyitni. Durci hálásan a lábamhoz simul,
aztán megy az udvarra villámokat nézni.
Lehet, hogy mégse annyira konzervatív?
Vagy a szivárvány színei hasonlítanak a
bútorszövetére?

*

Lelkes Miklós

Menekülő varázslat

Németh Dezsőnek

Lent a völgyben fehér virágok: házak, -
szirmaik fényt felénk küldő falak.
Darázs döngést dajkál, s hajlongó fűben
szöcskék semmiből semmibe ugranak.

Ugrunk vagy nem, élet akkor is ugrat,
gyakran régi semmiből újba át.
Ezüst pont csillog, elforgó tükörben
elveszti, s visszanyeri önmagát.

Menekülne tanácstalan varázslat:
a lég elindul, s hirtelen megáll.
Közel színleli: távolság nem vesz észre,
s úzótt érzés száll, megijedt madár.

Volt-vers, most-vers, - mind-mind
hajléktalan lett.

Bokrokon itt-ott piros vérzik el.
Hull kék toronyból arany dínomdánom,
s álarc, ha kérdik, látszatot felel.

Kereszt, kerítés, szögesdrót... A lélek
legyint, csüggedten: már semmit se vár,
s az ég tele kedvetlen csillagokkal,
ha alkony itt, búcsúztató király.

A hegy? Lenéz völgyet, nyarat, őszt, lelket,
s Csillagot, mely most csendhez kötözött.
Közöny kőarc idők felettit képzel,
s elnéz a ferde, kidőlt évek fölött.

Hajléktalan vers, tétova varázslat,
ne hidd: előtted vesztes végtelen!
Ne hidd: örökre Csendhez kötözötten
marad Csillagom, Eszmém, - Istenem!

Békéig ember, vers ma el nem érhet:
itt Allah, s Krisztus egyformán halott.
Köntösük más, - de a köntös a lényeg?
Elfordulnak kedvetlen csillagok,

de mögöttük álomjelzés: a Csillag
a Csendhez kötözötten is ragyog.
Szabad leszel menekülő Varázslat, -
készül Időd, ítélő Holnapod!

(2016)

*

Zoltay Lívია

Bosszú

Jól ismerte őket mindenki a faluban. Vass, Vassné, meg a jegyző fiát. Köztudott volt, hogy a házasságot leginkább Vass akarta, Vassné meg belement, miután a jegyző fiának esze ágában sem volt elvenni. Csak hitegette éveket, szép szavakat sugdosott a fülébe, csillagos éjszakákon forrón ölelte a szabad ég alatt, de nem volt az a nősülős fajta.

Vassné nem akarta, hogy az emberek a szájukra vegyék, és nem akarta vénlányként végezni sem, engedett hát Vass kitartó ostromának és egy szokatlanul meleg őszi napon meg is volt az esküvő.

- Szép szál legény, magas, erős, és a tejébe még esze is van. Jó vásárt csináltál lányom, meglátod, ez mindig a tenyerén fog hordozni, kényeztet majd, mert bolondul érted, nem úgy, mint az a másik! - súgta a mama a lánya fülébe, de az ifjú asszonynak már akkor is csak azon járt az esze, hogyan tudná szerét ejteni egy röpké pásztorórának a jegyző fiával. A nászéjszaka kellemes csalódással telt, mert Vass sem volt ám rossz szerető. Nem tudott betelni Vassné kerek, húsos idomaival, talán, mert a nő alkata éppen ellentéte volt az ő izmos, inas, szálfá termetének, hát csókolta, ölelte mindenütt, ahol csak érte. Azon az éjszakán háromszor is magáévá tette a feleségét és még azt is megbocsátotta neki, hogy nem volt érintetlen.

De Vassné hiába élvezte az urával való együttléteket, hiába látta, hogy nem csak jó férj, gondos gazda, ráadásul okos is, és sokkal jobb vágású, mint a másik, vala-

miféle megmagyarázhatatlan erő mégis a jegyző nyegle, olajos hajú, alamuszi fiához húzta. A házasságkötés után már nem volt olyan egyszerű megszervezni a légyotokat, mert Vass amolyan konzervatív módon szerette birtokolni a feleségét, mindig tudni akarta, merre jár, kivel van, amikor nincsenek együtt. Vassné azonban pontosan értette a módját, hogyan vegye elejét férje bimbózó gyanakvásának. Amint megérezte, hogy az ura csak egy kicsit is féltékenyebb a szokottnál, még odaadóbban teljesítette asszonyi kötelességét, s ez nem is esett nehezére, hiszen a maga módján szerette a férjét. De a jegyző fiáért bolondult. Vass csupán gyanította, hogy a feleségének viszonya lehet valakivel, ám, mivel befolyásos ember volt és sokan tartottak tőle, senki nem merte megmondani neki azt, ami nyilvánvaló volt, ahogy féltek a jegyzőtől, a fiú apjától is. Az asszonyok szemtől szembe ugyan megadták a Vassnénak kijáró tiszteletet, a háta mögött azonban csúnyán megszólták, kibeszélték, nem értették, hogy teheti ezt egy olyan férjjel, akit ők bizony soha meg nem csalnának.

Múltak az évek, Vassné még mindig kíváncsi volt, telt idomait büszkén hangsúlyozta szebbnél szebb ruháiban, a férjének, no meg a jegyző fiának legnagyobb öröme. Az asszony szeretett volna gyereket, de valamiért nem esett teherbe. Elkönyvelte magában, hogy biztosan ez a büntetése, amiért évek óta csalja az urát. De nem tudott ellenállni a jegyző fiának, pedig ő más, a Vassnél jóval fiatalabb nővel is ágyba bújt, nekik is szép szavakat sugdosott a fülükbe, illatos kölnijével, olajos hajával megbolondítva őket.

Amikor az asszony erről tudomást szerzett, őrjöngve vetette rá magát a jegyző fiára, sírt, toporzékolt, könyörgött, hogy vessen véget a románcoknak, aztán valahogy a földre kerültek, és a jegyző fia, a Vassné ütemesen ringó, kerek csípőjét markolászva, égre-földre esküdözött, hogy mindez szemén szedett hazugság. Az asszony meg, ahogy a gyönyör újra és újra átjárta a testét, remegve súgta, hogy hisz neki. Így mentek a dolgok, amikor Vass egy napon azt mondta a feleségének, hogy ezúttal hosszabb üzleti útra megy. Vassné gondos asszony módjára mindent szépen összekészített a férjének, finom útravalót főzött neki, és az utolsó éjjel együtt is hált vele. S bár érezte, hogy az ura ezúttal még a szokottnál is hevesebb volt, nem tulajdonított neki nagy jelentőséget. Csak az járt a fejében, hogy hamarosan újra a jegyző fia öleli, és ezúttal nem a szabad ég alatt, vagy a csűrben.

Éppen a konyhában, a kredencen áldoztak a szerelem oltárán, az asszony vaskos lábaival erősen szorította a jegyző fiának a derekát, és már majdnem megérezte a gyönyör első kisebb hullámát, amikor meglátta, ahogy a férje az ajtóban áll és üveges szemével rájuk mered. Felsikített, de nem a gyönyörtől, mert az bizony elillant és félelem költözött a helyére. A jegyző fia, felismerve a helyzet komolyságát, no és azt, hogy a férj bizony jóval hamarabb visszatért az üzleti útjáról, mint kellett volna, rögvest belebújt a nadrágjába, s még mielőtt a másik magához tért volna, eliszkolta a tett helyszínéről. Vass még mindig csak állt és bámult, olyan volt, mint aki nincs magánál. Nem lehetett tudni, vajon ott hely-

ben agyoncsapja-e a kikapós feleségét, vagy utánaered a jegyző gyáva fiának. Ám ő egyiket sem tette, csak zokogva roskadt a földre. Vassné hiába is vigasztalta volna, ebben a helyzetben semmit sem tehetett. Éjszaka többször is felébredt, kereste a férjét, ám az még mindig a földön ült, arcát két nagy tenyerébe temetve. Másnap reggel favágók találták meg a közeli erdőben, felakasztotta magát. A zsebében egy búcsúlevél volt, azt írta, be akarta fejezni már az életet. Vassné eltemette, meggyászolta az urát, a falubeliek rosszalásával nem törődött. A megboldogult annyi pénzt hagyott rá, amiből élete végéig szépen megélhetett. Nem függött senkitől, csak a jegyző fiától, mert neki továbbra sem tudott ellenállni, még a történetek után sem. Hanem ahogy telt az idő, az asszony kezdte egyre magányosabbnak érezni magát. Tudta, hogy a jegyző fia soha nem venné el, más meg nem érdekelt, hozzá is szokott a gondolathoz, hogy többé nem megy férjhez. Megszerette a függetlenséget, persze a jegyző fia által nyújtott testi örömekről továbbra sem akart lemondani.

Egy napon, ami egészen pontosan egy évvel a férje halála után volt, betévedt az udvarba egy kóbor kutya. Vassné először megijedt tőle, mert csatakos volt, ijesztően sovány és szokatlanul nagytermetű, aztán, ahogy látta, hogy szelíd jószág, és nem bánt senkit, magához édesgette. Szüksége is volt már rá, hogy újfent gondoskodhasson valakiről. Barátai nem voltak, a faluban megvetéssel figyelték, a jegyző fiának meg csak a teste kellett, a lelke nem. Az állat hamar meghálálta a kedvességet, néhány hét alatt egészen rendbe jött, a szőre kifényesedett, a finom falatoktól ala-

posan ki is kerekedett. Mindig az asszony mellett volt, mint valami testőr. Ha Vassné a kertben tett-vett, az eb leült mellé és úgy őrizte, mint egy drága, becses ajándékot, ha bement a faluba, a kutya szorosan mellette vonult, el nem mozdult volna a közeléből. Még azt is megengedte újdonsült kedvencének, hogy az udvar helyett a házban, az ágya lábánál aludjon. Ám amikor a jegyző fia lihegve markolászta az asszonyt, szegény pára bizony gyorsan kint találta magát az udvaron.

Így teltek, rakódtak egymásra a napok, hetek, hónapok, aztán egy álmos délelőttön emberek jöttek és betörték a Vassné házának az ajtaját, mert már jó ideje nem látták sem őt, sem a jegyző fiát.

Úgy mesélték, hogy a szörnyű látvány minden emberi képzeletet felülmúlt. A Vassné meg a jegyző fia, mint két hatalmas húscafat, egymásba kulcsolódva feküdtek a hálószobában, meztelenül a nagy francia ágyon, átharapott torokkal, körülöttük minden csupa vér. Napok óta halottak voltak már, a rothadt emberhús szaga betöltötte az egész házat, beleette magát a falakba, meg a bútorokba. Miután elvitték a holttesteket, a házból majd mindent kihordtak, hogy elégessék, akkora tüzet raktak az udvaron, hogy még a szomszéd faluba is ellátszott.

A kutyát azóta sem látta senki. Azt mondják, nem is kutya volt az...

Budapest, 2015. július 02.

Ötvös László

Édesanyám süteménye

Süssed cukros csillagaidat,
amelyek remegő kezekben
Úr Jézus testévé változnak...

1984

Emlék és valóság

Édesanyám, amikor kenyeret sütött,
Mennyei illat teljesen betöltött!
Feleségem, mikor utamról hazavárt,
Virága üdítő illata reám szállt!
Leányom, mikor a munkáit égeti,
Csodás illata szívemet megihleti!

1997

*

Kun Tibor

Az éjszaka alatt

Az éjszaka alatt mozdulatlan testek
Még a gyöngyosoros ágyban fekszenek

A hajakba titkok vannak tűzve, és a
Csend nyugalomába rejti őket el

Reggelre sok száz ember fáradtan felkel
S útnak indul, hogy Önmagát megmentse

Horváth Márk

Alaptalan felbomlás

Nem látszott semmi az egykori temetőből, a felbomlásnak sem szaga, sem árnyalata nem volt észrevehető, az egyedüllétem hétköznapiságát sem sértette semmi, távolból mégis minden alaptalan mozgásban volt, szürke feszült perspektívák, megakasztott összeomlott struktúrák, lábam alatt elbukott évszázadok szétesésének felismerhetetlen maradványai: teljes bukásukat megtagadva a földben oldódtak fel az elmúlás feszültségének degeneratív, rothasztó automatizmusai, apró lyukacsos réseket megnyitva a talaj rétegeiben, szét húzva, szétfeszítve a csomós földdarabokat, és egyszerre, mégis sűrítő, összehúzó erőt kifejtve, a bukás éjszakájának ismeretlen, fájó érzésével beoltva az apró koszos fekete földdarabkákat, olyan darabokat, amelyen minden város csupán a sziszegő szétesés és a szívszorítóan finom elmúlás állapotában létezhet.

Minden épület látszólagos szilárdsága és minden gép monoton működése ellenére itt az alaptalan felbomlás mozdulatlan szomorúsága uralkodik, kirekesztő, elretentő, megrémisztő kizárólagossággal a rohadt világ fölött, egészen addig, amíg a fekete, alattomos fájdalomba mártott darabok – sűrűségüktől megszabadulva – fel nem láznak, ellen nem szegülnek minden mohó, emberi próbálkozásnak és véglegesen össze nem omlik a kietlen épület szilárdsága és a mohó gépezet monotonosága.

Kitörés, fellázadás, ormótlan kiáltás, üvöltés a választott kirekesztettségben: a

magány elmondhatatlan szörnyű esete, üresen felmagasodó halálos létezés; a tompa, sötét nap lustán terült el fölöttem, kétségbeesetten szörnyű vigaszt keresve minden sugarában keserű sötétségére, amit a kiomló sötétségsugarakban lemondóan, adakozóan, ajándékozóan osztott meg magányommal.

Észrevétlenül léptem rá az egykori Pest lepratemtőjének szürke helyére, körülöttem nem evilági könnyed szomorúság; minden a megszokott egymásutániségében túlzóan terjeng, az emberek finom arcából kiszállt vér összeolvadva a monoton mechanikus zajjal; valami itt véglegesen elakadt, minden mozgott, de valami fájdalmasan szétrepedt, itt valami ténylegesen kicsúszott, valami kimondhatatlanul könnyedén kilebbent a beton szürke érdekességét csak éppen súrolva a tompa feszültségből, mintha évszázadok bomló hulláinak illata szállt volna fel megnyíló, kitégult orrlukaim felé.

Halálra és a felbomlás melengető, betegesen megmozgató illatára vágyok, érzem ujjaim végei megmozdultak a surranó hullaszag hatására, mintha a több száz éve itt felejtett halottak szomorúfűz-szerű növényként terültek volna el előttem ezen az elhagyatott sétán, ahol a mechanikus mozdulatlanságot a földalatti felbomlás rettenő véletlenjei törték meg.

A kiszámíthatatlan vesztes évszázadokból elmenekült, sőt kimentett ócska testek kiismerhetetlen elő fonalakon keresztül lassú csírázásba kezdve halálillatot szórtak szét: a bizonytalanság gyökerét, mint egy fekete földcsomót, illat formájában lökték ki.

A talaj és a kiegészített természet eltüntetése a sötét ürességben, pusztító megsemmi-

sülésen jártam, minden lépésem tapintatlan, szentségtelen, megveszett, ostoba, minden lépésem arcátlan megmozdulás, az alaptalan felbomlás keserűen mámorító tagadása.

Gyűlöltem lépéseimet, visszahúzódtam volna magamba valami kikezdhetetlen mozdulatlanlásba, de alattam a hulladékként szétbomló földdarabok izgatóan tobzódtak, oly ostobán üres, gögös mozgást folytatva, amely a fekete föld és a megsemmisülés halálos szabadságáról árulkodva megmozdította testemet az elszabadult indulatba és a kilátástalan vonyításba feloldódva égetett, tépett, széthúzott, meggyalázott, felperzselte és csodálatosan eltemetett minden lépés a pestises halottak maradványai fölött járva, reménytelenül belefeledkezve az alattam lejátszódó korlátlan felbomlásba, sötétes sarasodásba.

Úgy érzem, belepusztulok elődeim felbomló testébe, a szétesés végtelen lehetőségeibe élve eltemetetten: tűrhetetlen és kikezdhetetlen bőség szorongató sötétsége, a meghalás, mint sarasító végzetes fertőzés, a lélek kínjainak rothasztója.

Régi temetők, elpusztult, szétszóródott síremlékek, a halál alaptalanításának felülmúlhatatlan diadala (minden életerő, minden véres akarás alábbhagy), a test szétesésének helye is elmerül a földrétegek mélyén, nem marad semmi sem, a föld mindent felemészte, minden hullát változtatás nélkül elnyel fekete, meddő méhe: zsugorított csontváz, hamvasztott tetem, edényben elhelyezett aszalódott maradványok, urnatemetők, elégetett holttestek, temetőn kívüli feslett testek (szakadárók,

öngyilkosok, eretnekek, hitehagyottak, gyilkosok), illetve a temető kerítése mellé vagy a temető árkába elhantolt halva született, keresztleetlen gyermekek.

Csomós földdarabok mély feketéje, a legmélyebb szakadék belső felülete kitapintathatatlan módon befelé tágul: csomósodás és sűrűsödés a sötétség belső mozgása, a sötét anyag kibomlása egy fekete földcsomóban. Jaj nektek és kegyelem veletek, zsugorított csontváz, hamvasztott tetem, urnasírok, öngyilkos eretnekek, keresztleetlen gyermekek, hitehagyott kutyák, kivetett züllött gaztevők, elégetett testek, nyújtott és zsugorított csontvázak!

Vigyázzatok, nem menekülhettek, míg rajtatok járunk mi, hitehagyott eretnekek, öngyilkos öngyűlölők, itt emésztődünk el a szmog felperzselő szűrkeségében, mi, halva született szerencsétlenei a szűrkeségnek; nincs az égen egyetlen felhő sem, nincs egyetlen csillag sem, csak a halott nap fekete fénye szívja el a szürke még elviselhető árnyalatait: erőszakosan összeolvad, magába olvaszt minden világosságot egészen addig, amíg ez az átkozott fekete halott nap nem áll össze egy olyan csomósodó fekete földdarabbá, ami egyszerre válik lyukacsosan redőssé és érdes szélűvé, és egyszerre sűrűsödik befelé valami titokzatos negatív gravitációs vonzáson keresztül, kiszárítva a számmunkra még elviselhető árnyalatait a szürke levegőnek, a mi szürke levegőnknek, ami úgy ölt meg bennünket, hogy kiszárítva még életben hagyott.

Élő halottként fetrengve hamiskás stabilitással botorkálunk az árnyvilág sötét szegleteiben, a kiszámítottság szálnalmas és sajnálatra méltó formái között, minden

ráció egy kikezdehetetlen méreg, ami lassan szivárog elhagyott ereinkben. Minden ház egy temető kerítése, minden lépés egy keresztiség nélküli test elhantolása vagy előbukkanása a föld feketeségéből, nincs odafent és nincs odalent, nincs oltalom, azt hiszem, nincs már kiút, semmi sem tarthat vissza, hogy felégessem ezeket az otromba formákat, kiátkozzam a mocskos házak szögletes szürke szegleteit. Lepratemetőn élünk mind, mi hitehagyott eretnekek, kérelhetetlenül kísérletező keresztietlen öngyilkosok, mi megszólíthatatlan vádolhatatlan halva születettek.

A tudásra való kényszerítettség szürkésen világos hasadáka az a szokatlan szomorúság, amely életben tart, megragad és magába olvaszt ez a világos lyuk: zuhanásomban élettelen égitestek keringenek, üres formák gyönyörűen bomlanak ki a formátlanság tökéletes gyászában, és a fekete nap mint a lesütött szemem vak középpontja kizárólag a hiánnyal halmozza el azt a sötét örvénylő árnyékos ösvényt, amelyen keresztül az ismeretlen felé zuhantam, összetöpörödvé, összehúzódva, mint egy edénybe zárt holttest, sőt, még szemcsékre is estem, elhamvasztott a súrlódás sötét-ségének telítettsége. Porszemként és felőrölt hamuként visszahulltam a fekete földre, azokra a sötét csomós földdarabokra, amelyben valami idegen sűrítő, összehúzó erő mellett a szétfeszítés, a feloldódás, az elkerülhetetlen kifakadás erői is működtek, és porszemként, végtelenül összezsugorodva a szomorú éjszaka ismeretlen fájó érzésével lettem beoltva. Ekkor végtelenül megterhelve, a szétfeszítő és összehúzó erők sötét, össze nem illeszthetőségével éreztem, hogy nincs visszaút, nincs semmi

közöm a megakasztott, összeomlott struktúrákhoz vagy a szürke, feszült perspektívákhoz, tudtam, hogy nincs menekvés a fájdalom sötét csomósságából. Fekete földdarabként egy halott fekete lyuk által spirálisan megzavartan, összetekeredve hevertem megszámlálhatatlanul sok sötétes földszemcse között: olyan darabok voltunk, amelyeken minden város csupán a sziszegő szétesés, és a szívszorítóan finom elmúlás állapotában létezhet.

A felbomló test mozgása (nem tudtam megszabadulni a feloldódás aggasztó gondolatától), meztelenség, langyos simogató éjszaka, ahogy elképzeltem az eloldódó húsdarabokat, széteső inakat, leszakadó, és a semmibe továbbbúzó, elsimuló testtájakat: ez a meztelenség éjszakai formája, a lecsupaszított üres létezés fénytelen formája, a fáradtság egy olyan sajátos fajtája, amelyben egyszerre rejtőzik el a bűn tiszta megtestesülése és a terjedelmes üresség tompa háborgása. Semmi és a teljes öldöklő szenvedés egyszerre volt ott a leolvadó, elfolyó bőrretegekben, megmerevedett halott hideg mellbimbók és a leépülő keblek lágysága, körülötte homályos sötét földdarabok, a mellbimbó szinte elveszett a fekete földdarabok között. A szorongás teljessége felé úgy érzem, hátra dőlhetek, nem tudok tovább menni, minden megfeszülő izmommal szelíden sürgetek egy különös, hátborzongató ürességet, olyan megsemmisülést, amelynek ki kellene zárnia mozdulataimat és az élet hiábavaló hazugságait: az emberi testet a terhelés alatt összeroppanva egészen a sötét földdarabok feketeségéig kellene úznie ennek a hátborzongató hideg ürességnek, egy olyan állapot felé, ahol már semmi sem

fontos, ahol a megszakadt test feloldódását dörgelemes, emberfeletti titokzatosságból megszólaló, nem evilági kórus szomorú hangja kíséri, sőt, a hang többet tesz az egyszerű kíséretnél, a hang felfüggeszt, a testet egy bevetetlen, összetúrt fekete bársonnyal takart ágyra lökve a túlvilági kórus hangja felbomlaszt.

Mikor a kórus erőszakos isteni magányának kilátástalan szólamai a bársony sötétjébe teperik le a meggyengült testet, akkor az égen a halott nap mozdulatlan, kiábrándult fekete szemében valami végérvényesen megdermed. A halott nap lakkozott fekete szeme és a föld csomósodó feketesége: a test feloldódásának, felbomlásának, kitagadottságának, bűzlésének, szétesésének, leépülésének, kilátástalanságának, csillapíthatatlan elesettségenek kezdete és vége.

*

Barta Krisztina

Novemberi temetés

Halottnak fehér keresztet emelnek
Zúzmarás köd lepi el a fejeket
Isten elhagyta rég ezt a vidéket

Állig sárban, fehér zúzmarában
Széllal bélelt hantok remegnek
Emlékei a beméretett időnek

Emlékképek bús rajai cikáznak
Mint homokszemek leperregnek
Férgei az isteni gépezetnek

Barcs János

Lökd félre kereszted

*"Tisztának a tisztát őrizzük meg,
Oltalmazzuk az időben, ámen"*
Nagy László

Sírgödrödnek szája kitarva
földi fogdád keresztel zárva
bent élsz a madarak dalában
itt maradtál minden sugárban
hogy üzenhess a mindenségnek
fönről sirat vadliba-ének
elkísért a hegyek kőarca: –
S most átnézel a túlsó partra
keresi gyönyörű arcodat
téli sugárral gyászol a Nap:
Lökd félre kereszted, muzsikálj!
Te örökélő költőkirály –
meggyászol minden magyar sirály
most közös gyászban lézengenek
híveid – s a hitetlen sereg
földbe láttál most nézz ki onnan
mint botladoznak a nyomodban

Behorpadtak a feszes mellek
hófelhők hóval vezekelnek
litániás fák állnak csendben
elvitted őket a szemedben:
Fölzúg a februári ének
siratók siratva zenélnek
őrizzen az anyaföld-meleg
simogató hajszálgökökerek
Farkasrét dombkérgé alatt
csontsípon játszó bogarak: –
S fölötted sirató madarak.

Budapest - Búfelejtő vendéglő 1978. február 14.

Lelkes Miklós

Cinkotán

Cinkotán van egy kis patak:
 Caprera. Átszel árnyakat,
 fényeket. Nem megy messzire.
 Dobog múltam gyermekszíve.
 Hány év? Mit is sűg? Hallgatom
 egykori lélekcsillagom.

Itt fogtam csöppnyi csíkhaltat
 most is álló kőhíd alatt.
 Hányat? Hát legalább hatot.
 Az emlék visszaballagott,
 mosolygott rajtam. Ó, patak,
 eltűntek mind a kis halak,
 egy sem maradt, egy sem maradt...
 Ám siet benned tiszta víz,
 s madárhangos liget terít
 szemnek színekből szőnyeget,
 s kigyúlnak piros meggyzemek.

...de a volt strandfürdő helyén
 fákbold, bokrokból szövevény,
 és elvadult tó legbelül,
 partjára szörny-szemét leült,
 és hajléktalan koldusok,
 kiknek sorsát a látszatok
 elfedik. Fent piszkos kezek, –
 lent meg megannyi elesett!
 Kint viszont csinos park ragyog,
 mutogatja a látszatot...

Szépség-sziget, látszat-sziget,
 özönlenek idegenek,
 játsszák a barát-látszatot,
 s élőt játszik a sok halott,
 s ha labda röppen, lelkesen
 ömleng a tömeg: „Nemzetem!”

s háromszínűt arcára fest
 (bár ízléstelen, szerfelett), –
 s tapsol háromszínű haza,
 s kétszínűség beszél – haza.

Olyat korántsem állítok,
 hogy akkor nem voltak bajok,
 mikor csíkhaltat fogtam én, –
 ilyen nem mond e költemény!
 Ám azóta – hány évtized? –
 tovább romlottak a szívek, –
 háromszínhez sohase hű
 önérdékűen kétszínű,
 persze, magát kifestheti
 oly színre, mely hasznos neki.
 Álszent, a jóra tunya nép
 becstelenségnek büszkeség.

Utoljára voltam talán
 a Capreránál, Cinkotán,
 s visszatért egy-egy pillanat,
 de csíkhaltból egy sem maradt,

S hogy mi maradt, mi nem maradt,
 ezt gondold át saját magad,
 s hogy van remény, vagy nincs remény, –
 választ rád bíz e költemény!

(2016)

Albert-Lőrincz Márton

(Hátország)

A szamovárból kiengedik a gőzt,
Mint belekből az erjedt uborkát.
Tundrakatonák. Így szokták.
Kiengedik a gőzt, mint a macskát,
leengedik a puskát, mint pincébe a kocsmárost,
kiszellőztetik a vodkát, mint tivornya után az ágyat,
leeresztik a lánctalpakat, pontosabban fogalmazva
rugótlanják, mint a kakukkórát,
kibelezik a csapatszállító csuklószerkezetét,
lepallják vállukról a paszományt,
mint az asztról a kenyérmorzsát: megállni!
A szamovárból kiengedik a „sárga páragőzt”.
Kapcáikat száradni teszik.
Becsukják a kocsmá vasazott ajtaját.
Záróra. Becsukják az örök nőt.

(Csak a nyelv)

Hadnagy Jóskához

Nem betűk, nem szavak alkotják a messzi égboltot,
amerre a tekintet jár (nincsen elkalandozás).
Nem az aranyló sárga, kába kék, szutykos szürkeség
s elomló feketeség festi mennyboltta az eget,
amely nélkül nincs levegő, pátosz, s kiszippant az űr.
Nem az éjszaka álomhiánya-álomkórsága
tesz álmodozóvá, hiszékeny emberré, lényeggé,
csak a nyelv, mit anyától tanulsz,
csak a nyelv szövi át titkos mintákkal életedet.

Deák Szilvia

A fotogén idő

Ahogy telik az idő, az embernek egyre több emléke lesz, de valahogy mégis levedlik róla, mint a bőr a kígyóról. Két-három éves koromig gyakorlatilag mindenre vissza tudok emlékezni. Ilyen értelemben nem érzékelem a múltat, mert bármikor visszakereshetem a gondolataimban. Az egész eddigi életem így lineárisává vált, ahol az időnek nem tudok milyen szerepet adni.

Emlékszem a nagy magyar nyárra. Imádtunk a réteken, mezőkön kóborolni, a végtelen, aranyló búzatáblában kergetőzni, lepkét, katicabogarat gyűjteni. A kert alján a patakon csónakázni, az erdőben házikót építeni. Virágokkal színeztünk a kövön, söröskupakkal játszottunk, a bürök szárát megtéptük, vízbe mártottuk, így lett a királylánynak göndör haja.

Emlékszem a szekerre akasztott imbolygó viharlámpára, az éjszakában megvilágította döcögős földútra, a megbolygatott vadállatok suhanó árnyékára, a kukorica hánacs szagára, frissen fejt tej illatára, a széna ropogására.

A földeken töltött nehéz munkára, a jóleső pihenésre délben a magas nyárfa árnyékában.

Anyám gyermekkori történeteire, amit gyakran mesélt nekünk, történeteket, amit neki is a szülei vagy a nagyszülei meséltek.

Emlékszem mennyire vártuk mindig apám érkezését. Hatalmas bőröndökkel volt felpakolva, különleges ajándékokat hozott, olyan holmit, amiket akkor még nem lehetett nálunk kapni. Farmert, sza-

gos radírt, bűgőcsigát, jéni tálát, datolyát, narancsot. Reggel mikor kimentünk a konyhába, már tudtuk, hogy ott van, mert olyan apu szag volt.

Apám akkor jött végleg haza, amikor én már 18 éves lettem, egész gyermekkorom úgy telt, hogy csak ünnepek alkalmával találkoztam vele, mindig csak vártam rá. Aztán elköltöztem otthonról. Nem tudom ismertem-e igazán. Felnőtt fejjel átgondolva, ezt az apaképet átalakítottam egy férfimodellé, ami valahol ott él a tudatalattimban, valahol nagyon távol, amit rá akartam húzni, azokra a férfiakra, akikkel eddig találkoztam.

Ez igen bonyolult, mert nehezen tudom összeegyeztetni azt, hogy valakit szeretek és a hétköznapiakon is képes vagyok elviselni. Számomra az, hogy szeretek valakit az valami rendkívüli eseménnyé vált, nem mindennapivá és semmiképp nem hétköznapivá.

Emlékszem a serdülőkori szerelmemre, egy különc, mélabús, barna szemű fiúra. A csarnokba együtt hordtuk biciklivel a tejet, lassan kellett menni, hogy a tej ki ne lötytenjen, így volt időnk beszélgetni. Ezek voltak a nagy találkozások. Egy délután ájtott hozzám és azt mondta, hogy szeretne megkérni valamire: mossam meg a haját. Az udvaron a lavórban a víz a tűző napon melegedett. Lassan habosítottam a haját és utána egy kancsó vízzel leöblítettem. Álmomban gyakran láttam ezt a képet. Egy esős áprilisi napon ment el. A kutyája sokáig kijárt a sírjához.

Az emléke tizenegy évig kísértett, mikor már nem bírtam tovább, úgy döntöttem, hogy kimegyek egy időre külföldre dolgozni. Mikor visszajöttem Belgiumból

ráésméltem, hogy franciául álmodom, és itthon már nem jelent meg többé az álmaimban. A kint töltött két év egyféle agyimosás volt, a múlttól, az emlékektől való menekülés. Egy másik ember lettem, mert álomban egy idegen nyelven beszéltem. Itt kezdtem igazából azt a mondatot megérteni, hogy annyi ember vagy ahány nyelvet beszélsz. Egy idegen nyelven még a hangszíntünk is megváltozik, a gesztusaink, az egész viselkedésünk.

Talán a gátlásainktól is könnyebben megszabadulunk, olyat merünk csinálni, írni, mondani, amit az anyanyelvünkön nem tennénk. Lehet, hogy ezért is kezdtem el franciául írni, mert így egy álarc mögé bújhattam, szabadabb, könnyebb lehettem, valaki más.

*

Vasi Ferenc Zoltán

Én fizetek rá

(az én-fizetek margójára:
konyhapénz, konty alá való)

Mernél-e ébren álmodni velem,
mikor testem hét kígyó marja,
s bőröm zöld nyálka lepi be,
még ínyem is sorvad hirtelen...
Mesélnél arról: köldöködből
golyák reppentek felhőkre fel,
szárnyuk alatt parazsat hordtanak,
s a rétre azt hintik szerte-széjjel...
Idegeimet, mint villanyzsinórt, kitepned-e,
ha már járásintünkig emelkedett a pince...

Merészelnéd-e késsel metszeni fülem,
csak hogy a szenvedés – szenvedés legyen...
Háborúznál-e ellenem kegyetlen,
tudva, hogy ki kardot vesz,

azt kard emészti el...

Tíz karommal kikaparnád-e szüleim a sírból,
hogy meglásd végre, kire hasonlítok...

Fejszével kettéhasítanád-e a dallamot,
ami egy hajnalon fakadt,
mikor vízi hulla volt a Nap...

Csurgatnád-e véredet kehelybe,
félve, hogy a szerződés végigéltet...

S egy vaknak elsimogatnád-e,
milyen színes a pillangó szárnya...

És merülnél-e

fülem dobja alá táncnak –

az értelmed is elveszítve kéjjel...

(A téboly édes volt, mint törökméz
a vásári forgatagban.)

Hazudd, hogy nem voltál még a feleségem,
és ezer csomót bogozz a kötélben,
hogy engem is egy ítélet elemésszen...

(Az újsághordó odarögzül a fagyba,
s megakad emlékként az agyban.)

Átélnéd-e velem a poklot,

csak hogy Isten szíve elé omolj...

Szeretnél-e másokat macska-ésszel –
fekete árnyakat az utcafényben...

Elvonszólnál-e hazáig, –

a szerelem édes otthonáig... Minden éjjel:

hét kígyó marta a testem,

s én e zöld lepelben énekeltem

a húség hegyének Zsoltárát...

*

Németh Erzsébet

A kezdőbetű

Keresztnevem kezdőbetűje
három fogú gereblyét mutat,
egyszerű szerszámét,
de sejtem
más a szimbóluma.
Az örök Emberút:
születés - élet - halál lehet,
és Isten tartja
kezében odafönt
a gereblyenyelet.

Árnyalatáradás

Liliomlebegés fehér ruhája
opálos harmat-színre vált,
sóvárgó sárga,
mosolymandarin
lángoló narancsba megy át,
elomló mályva,
vágycirmos viola,
madárfütyty-arany,
szepegő szürke,
suttagó ezüst,
alábukó rózsza,
zuhogó smaragd,
könyörgő kék
kavarog velük,
lázadó bordó,
elalélt lila,
emberszív-vörös,
remeterozsda,
ölelő-becéző- bársony,
micsoda árnyalatáradás,
akár csak életem,
akár csak álmom!

Kóros mosollyal

Csöndgömb, Holdgomb...
átfordul tengelyén az álom,
borostás bánatarc
Krisztusunk arca,
a pillanat csípése feldagad,
ne hagyj, hogy holmi
látszatok megalázzanak!
Nyirkos gondoktól remegünk,
a mélyben lāvakitörésre
készülő hányinger morog,
kolduslitániát görget a szél –
És kóros mosollyal
sunnyít el korunk...

Egy rózsza halála

Megint csak ígéretés ajkadon
álmok mákonyának csókja...
Tudom jól, csábítás csupán,
mégis hiszem évezredek óta.

Újra meg újra nekiindulok
ösvények ölelésében feléd.
Szerelemharang-zúgással fülemben.
S távol megdördül az ég.

Villámok csillagszórói gyúlnak,
köröttem félelem ragyog. –
Mosolyod ólomüvegén átsüt:
egy rózsza halála vagyok.

Kitakar a táj

Hegy mögé bújó délutánból
kitakar a táj.
Mít akar mutatni belőlem? –
Feltámadni fáj...

Egry Artúr

a béna tender

(a belga cirkusz)

nem jó a cet-gyomorban elheverni,
ma főleg nem, na persze és a hátha,
lehet idő porában hemperegni,
hiszen csak joint, laza szénanátha.

látod hiába, elkurvult a tender,
itt minden talmi, lepukkant műanyag,
tán szabad vagy, mégis csak néha-ember,
egy belga agyrém – a töklevel alatt.

kaján pofával kin babrál a művész?
szórakozna most, kis szíve jéghideg;
nézd, – ketté vag a ládáján e bűvész,

mert áru vagy olcsó, prédára kitett!
cirkusz a látvány és látvány a fűrés,;
mint kimódolt gázszivárgás úgy sziszeg.

alpok

felfénylik sötétlik több
napja már az alkotó pihen
hallgat a gödörben a rög
iszap vöröslük a felszínen

töprengyi csendhez kevés
a jó idő kell hozzá alkalom
szegetlen még a kenyér a kés
zavartan fekszik az asztalon

felfénylik sötétlik nem
ütni vissza nehéz ha bántanak
kifordult világ a jelen
fájdalma; némán tátogó halak

belgák és oligarchák
pénzügyi befektetési alapok
mint múltó testben a rák
feloldják sejtközi kapcsolatod

Halász Imre

Két temető között

(A Miklós- Csepeli Volánjárat)

T. Ágoston Lászlónak

Házak! jegenyék! s a temetők után
már gabona néz ránk. Ezer kis keblét
szél cincálja, napszitt pipacsok
lobbannak el. Így, ablakon át is
látni a buszból: most száll fel a nyár.

Vele szállok én is. Még hiszek magamban:
férfi akit megtéptek az évek. A kerék
súlyosan döng, mint néha a szívem már;
minden kátyút érez, ablakként zörög.
De semmi vész – sűgom: beérünk –
beérünk!

Beérik a búza, beérünk Csepelre;
beérik ez a dal is, amire beérek
– ebben is hiszek még. Jön az aratás,
megtelnek a malmok. Az elfutó nyárból
biztatást hallok, míg Gyár s Temető!

Csak élő halottaim vannak! A szemem még
barátot lát itt is, volt rokoni arcot.
Szállnak ég-föld között, utaznak velem:
beért élet gazdáí. Majd nekem is ez jut?
Nem érdemeltem ki, de megérdemelném.

(1977)

Csillag Tamás

Egyre szentebb

Furcsa szavak jöttek, mások,
más vallomások,
babonás egymásra nézés.

Szerelemfélétség,
tétovaság, vágyódás van,
s a vágyódásban

az a másik egyre szentebb,
egyre szentebb.

Írni kell

Keveset alszom. Az este tavaszi
áramoktól eleven, babonás.
Írni kell. A vers egyszerre alkohol,
szerelem, idegösszeroppanás.

Más muszáj hajt a papírra borulni,
a testi kényszer zihál és zokog.
Olyan metaforák, amik délelőtt
karcsú nők, éjszaka abortuszok.

Nagyapám

Körmök öreg, sárga monolitja,
lazára tömött házidekkek.
Sercegés, foszforfüst, gyufaszikra,
csikkek, miket itt felejtett.

Babonás csend, a meszelt falakon
semmi kereszt és semmi szentkép.
Csak nikotinszag, viaszkos vászon,
s csonka dombokban dohányzemcsék.

Részegek és rosszak

Nem hallgathatnak senkire,
most részegek és rosszak,
az éjszaka csöbreibe
bele-bele hugyoznak.

Leszarják istent, röhögnek,
a fiatalság lázad.
Két dolgot hisznek öröknek:
viadalt, s vaginákat.

Himlőhelyes a hold, mindent
és mindentlító kerek.
Aztán gyilkosokként néznek
egymással farkasszemet.

Tulajdonképp

Nem tudom a kultúrát, ha kimódolt,
nem tudok istent és nem tudok jó bort,
csak tablettásat, műanyagba mértet,
magamat se tudom, nem tudlak téged,

elszaródnak a dolgok, a miértek,
elszaródik az enyém, a tiétek,
tulajdonképpen minden vágyam instant,
tulajdonképp van hedszetem, de nincs hang,

hogy megmondja, hogy végképp
rendre intsen,
bizsergés van a nemiszerveinkben,
meg késztetés, meg örök bioáram,

hogy össze kell borulni nálad, nálam,
aztán esemes, telefon meg krízis,
szar hirdetési felület a szív is.

Bátai Tibor

®

fittyedt szárny nyoma
angyalázat a porban
az én védjegyem

Erről szólt

Kerülgetem egyre, ami lényegem.
(Erről szólt minden egyenes szavam és
epés énekem.) A „mégis” csapdáját.
Az állhatatos bukást. Hogy el mégsem
kerülhetem, régen megsejtett tudás.
Úgy élek egy újabb nélkül tovább,
hogy lélegzésem is hőstett. És persze
alku. Meg: árulás.

Úgy látszani

Veszélyes előmerészkedni a szöveg
fedezékéből. Önmagaddal fedésben,
létezőként beszélni, próbált szerepek
helyett valódat mutatva föl. Hiányos
mondatokba illeszteni állítmánynak
a történést, amely bensőleg tied,
jelenléted hitelét. Kockáztatva, hogy
tetten érnek, és ledobott maszkok helyén
nem lelnek fölismérhető vonásokra.
Még sincs más esély: próbálj kibábozódni.
Előhívódní fényérzékeny anyagon -
úgy látszani. Túélesen, színről színre.

a vers

fényérzékeny anyag
írd vagy olvasd
te hívódsz elő

Ványai Fehér József

A bús szkipetár

Holdtalan ég, föld fonákján
Jársz, a lenti világ házad.
Árnyék, sötét hasonmásom,
Mindétig velem maradhatsz.

Pokol kutyáinak csontja
Remeg, maradok és megyek,
Menekülést faszolok és
Állva halok, mint a lovak.

Benned tanyázik az örök
Halál-verő, bús szkipetár.
Bávatag, ostromlott lélek,
Száll az ezüstszárnyú galamb.

Zöldsárga erdő

Agresszív áldozat leszel,
Helyetted majd a Hold beszél,
Szavad üt, mint a puskatus,
Mögötted félhet az árnyék.

„Szélfútta pernye a világ”,
Rézdróton függ a bohóc, ki
Istennek képzeli magát –
Testét a föld föl zabálja.

Az elvadult erdő lelke;
Ahogy másképp esik a fény,
Zöldből kiút már a sárga.
Mi ugrik be róla előbb?

Németh Dezső

Sokkolók

Regisztráció a határon: 2016

Kolduskenyér a lenyugvó nap
lelkem rongyával letakarom
ott van az égen vacsorám –
Szűz Mária édesanyám!

I. Szólítják a következőt
szinte csupasz a teste
csend ordítja át a mezőt
vörössel áterezve

A szürke félelem alatt
mindene feketéllik
míg lassan előre halad
gondjai szétmetélik

II. A sorra kerülő kilép
szinte földig lóg válla
a rázuhanó mindenség
rá van kikalkulálva

Meggörnyedve egyedül áll
szűkül a csönd körötte
félrevert harangot himbál
mellkasában a teste

III. Az embert elővezetik
a feje kopaszra nyírva
az éj arany kiflit eszik
arcát ez világítja

Az ember most térdre esik
ott áll előtte az Úr
a katonák elvezetik –
de semmit sem szól az Úr

Varga Árpád

Mutatók

Mutatók.
Születnek sorban.
Sercegnak, kattognak, jeleznek.

Ha látnák magukat kívülről, mintha
még jelző árvaságuk is elmerengne.

Mutatót, jelentőt értesz –
szíveddel, agyaddal
így hódolsz, éltetsz.

S mi mutató, az úgyis csak szellem:
vagy odabenn marad,
vagy születik menten.

(Pápa, 2014 tavasza)

Egy át nem gondolt élet kínálata

Vagy megalkuvó balek, szolgálkú méhe.
Vagy méltányolt harci eb - oltva, chippe mérve.
Ezt kínálja csak egy át nem gondolt élet.

(Pápa, 2014 nyara)

Eszményi

Nézni, nézni, nézni...
Arcodat fürkészni,
minden egyes arczegzugot,
a kontúrt, az áll-hajlatot,
a fülcimpát, a száj szélét,
a szemhéjak melegségét:
a férfi szereti a nőt nézni,
csak nézni, céltalanul.

(Pápa, 2015. év elején)

Németh Erzsébet

Türelmetlenség

Nem várok tovább magamra.
Ennyit nem illik késni.
Nekiindulok veled,
mert élni akarok, élni!

A **Kis Lant** Irodalmi Folyóirat megrendelhető a szerkesztőség címén* vagy a lant@kislant.hu e-mail címen.
A lap évente hat alkalommal jelenik meg.

Kis **LANT** IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
*Németh Dezső
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837
Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás
www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Németh Dezső

A temetőben

Köcsend éleken élsz velem:
széthasadt gránitmagány
vagy anyám

Egy-szálvirág tekinteted nézi –
nézi
a sírodra roskadt köveket

Egyetlen stáció

Megállították az első stációnál
körötte minden lüktetett –
nem sejtette
hogyan vétkezett
amikor keresztet vetett

Az alsószoknyát is le!
– bökött az új Heródes feléje:
kilógott szívéből mindene
amikor kiáltani akart

Szíria 2016

Pártszentek

Akárki sem jött
valaki sem volt
a tájra köd kötött
ezüstös trikót

Megállítottak –
a senkik voltak
fekete csuklyáik
az égből lógtak

Budapest 2016

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.